

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Pfv.VI.20.742/2012/6.szám

A Kúria a dr. Deák Sándor ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Paróczai Endre ügyvéd által képviselt alperes ellen vadkár megállapítása iránt a Salgótarjáni Városi Bíróságon 5.P.21.133/2010. szám alatt megindított és a Balassagyarmati Törvényszék 2.Pf.20.559/2011/5. számú ítéletével befejezett perében, a jogerős ítélet ellen az alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 130.200 (egyszázharmincezer-kétszáz) forint felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperes tulajdonában álló külterületi 065/13 hrsz. alatti szántó művelési ágú - de természetes, illetve ültetett gyepként és kaszálóként használt - ingatlant 2009. év tavaszán vadkár érte. A területen az alperes a vadászatra jogosult, a jegyző által lefolytatott vadkár becslési eljárás során a keletkezett kár mértéke 37.045 forintban került meghatározásra.

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 386.460 forint elmaradt haszonból és 984.000 forint rekultivációs költségből álló kár 5 %-al csökkentett összegének, azaz 1.301.937 forintnak és ennek a 2009. május 1. napjától járó késedelmi kamatainak a megfizetésére.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, mert álláspontja szerint a keletkezett kár nem minősül vadkárnak.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.

Az ítélet indokolása szerint a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról és szülő 1996. évi LV. törvény (Vtv.) 75. §-a határozza meg a vadkár fogalmát általában, míg a törvény végrehajtására kiadott 79/2004. (V.4.) FVM rendelet (Vhr.) 82. §-ának (2) és (3) bekezdése a vad által elkövetett magatartásokat taglalja. Meghatározza továbbá, hogy a vadkár nem minden mezőgazdaságban bekövetkezett kárra vonatkozik, hanem csak az olyan károsításokra, amelyek a mezőgazdasági kultúra terméskiesését idézték elő, míg a (3) bekezdés felsorolja a konkrét mezőgazdasági kultúrákat is. A jogi szabályozás tehát nem preferálja az olyan károk megtérítését, amelyeket a vadak a mezőgazdaságban okoznak ugyan, de nem a meghatározott mezőgazdasági kultúrnövények terméskiesését idézték elő. A gyepek, kaszáló területen a vadak károsítása ezért nem minősül a Vtv. 75. §-ának (1) és (3) bekezdése szerinti kárnak, az alperes pedig a Ptk. 339. §-a alapján is mentesül a felelősség alól.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatva kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 1.301.937 forintot és ennek a 2009. május 1. napjától járó késedelmi kamatát.

A jogerős ítélet indokolása szerint az eljáró szakértő véleménye alapján a gyepek, legelő gazdálkodás is a mezőgazdasági művelés körébe tartozik. Nem kizárt, hogy a vadak az ilyen módon hasznosított területen idéznek elő terméskiesést a mezőgazdasági kultúrában. A mezőgazdasági kultúra lehet az állatok tartásához szükséges takarmány termesztése is, ami ökológiai szempontból is pozitív használatnak minősül. Az ilyen jellegű természetkímélő hasznosítás ösztönzése kiemelt jelentőségű a mezőgazdaságban és a természetvédelemben is. Az elsőfokú bíróság által hivatkozott jogszabályi rendelkezések csak példálózó jellegűek, céljuk a kárfelmérés szempontjából szükséges kárbejelentési időkorlát meghatározása.

A jogerős ítélettel szemben az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását.

A felülvizsgálati kérelem indokolása szerint a jogerős ítélet a Vhr. szabályainak a megsértésével jutott jogszabályellenes megállapításra. A Vhr. 82. §-ának (2) bekezdése és a Vtv. 75. §-ának (1) bekezdése alkalmazásában a mezőgazdaságban okozott vadkár

a vad által a szántóföldön, gyümölcsösben és szőlőben létesített mezőgazdasági kultúra terméskiesését előidéző károsítás. A Vhr. 82. §-ának (3) bekezdése az erdőgazdálkodásra tartalmaz szabályozást.

A felperes a 24 hektáros területen jelentős állami támogatást kapott, de azt évekig nem művelte, még legelőként, kaszálóként sem hasznosította. Kára nem merült fel, a támogatás meghaladta a rekultiváció költségét, a természetes úton keletkezett ősgyep pedig nem tartozik a mezőgazdasági növénykultúra körébe. A hasznosítás szempontjából a terület nem szántóföld, így a kártérítés a felperest nem illeti meg. A másodfokú bíróság a 2.Pf.21.295/3. szám alatti ítéletében az alperes álláspontjának megfelelő döntést hozott, a két ellentétes tartalmú ítélet pedig jogbizonytalanságot eredményez.

Az alperes a későbbiekben benyújtott előkészítő iratában arra is utalt, hogy a felperes elmulasztotta a Vtv. 81. §-ának (6) bekezdése szerinti jogvesztő határidőt.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására és az alperes perköltségben történő marasztalására irányult.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A jogerős ítélet az ügy elbírálásához szükséges mértékben feltárt és helyesen megállapított tényállásból helytálló jogi következtetéseket vont le, azokkal a Kúria is egyetértett, jogszabálysértés nem történt.

A felperes helyesen hivatkozott arra, hogy a Pp. 272. §-ának (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelmet a jogerős határozat közlésétől számított 60 napon belül lehet előterjeszteni, ezért az ezt követően már nem módosítható és nem terjeszthető ki egyéb kérdésekre. Az alperes is helytállóan hivatkozott azonban arra, hogy a Vtv. 81. §-ának (8) bekezdése egy olyan jogvesztő határidőt állapít meg, amelynek az esetleges elmulasztását a bíróságnak akkor is hivatalból figyelembe kellett volna vennie, ha arra az eljárás során nem hivatkoznak, illetve arra nem terjed ki a felülvizsgálati kérelem sem. A felperes azonban ezt a perindítási határidőt nem mulasztotta el, mert 2009. június 29-én keresetet terjesztett elő a követelése érvényesítése érdekében az alperessel szemben és ebben a keresetben kérte az előzetes bizonyítási eljárás lefolytatását. Ezt a beadványát az elsőfokú bíróság ekkor csak előzetes bizonyítás lefolytatása iránti kérelemként iktatta, ami azonban nem eshet a felperes terhére, aki a keresetlevelet ennek megfelelően határidőben terjesztette elő.

A Vtv. 75. §-ának (1) bekezdése szerint a vadászatra jogosult

köteles megtéríteni a károsultnak a megjelölt vadak által a mezőgazdaságban és az erdőgazdálkodásban, illetve egyes vadak által a szőlőben, a gyümölcsösben, a szántóföldön, az erdőítésben, valamint a csemetekertben okozott kár 5 %-ot meghaladó részét. A Vhr. 82. §-ának (2) bekezdése szerint vadkár a vad táplálkozása, a taposása, a túrása, vagy törése következtében a szántóföldön, a gyümölcsösben és a szőlőben a mezőgazdasági kultúra terméskiesését előidéző károsítás. A 82. § (3) bekezdése a továbbiakban a vadkárbecslés szabályai tekintetében ad iránymutatást.

A Vhr-ben foglaltak azonban semmiképpen nem szűkíthetik le a vadkár törvényben meghatározott körét. A perbeli esetben a kár szántóföldön, így a Vtv. és a Vhr. által is védett művelési ágú területen következett be. A szántóföldön található gyepek, kaszáló, emberi erővel létrehozott és fenntartott, hasznos mezőgazdasági célt - haszonállatok takarmányozását - szolgáló mezőgazdasági kultúra. A keletkezett kár tehát a mezőgazdaságban okozott vadkárnak minősül, ezért a másodfokú bíróság helyesen állapította meg a bekövetkezett károkért az alperes helytállási kötelezettségét. Mindezt alátámasztja az a körülmény is, hogy a beszerzett szakértői vélemény szerint a terület ilyen módon történő hasznosítása mezőgazdasági és természet, illetve környezetvédelmi érdekek szempontjából is előnyös. Nem kerülhet ezért a terület ilyen jellegű művelésből eredően a felperes hátrányos helyzetbe ahhoz képest, mintha azt egyéb módon hasznosította volna.

A követelés összecszerűségét a bíróság által kirendelt igazságügyi szakértő határozta meg, az általa megállapítottal kapcsolatosan megalapozott aggály nem merült fel és azt a másodfokon eljáró bíróság okszerű mérlegelésével fogadta el ítélezése alapjául. A felülvizsgálati kérelem előterjesztésére jogszabálysértésre való hivatkozással van helye, de e körben jogszabálysértést a felülvizsgálati kérelem nem jelölt meg, így nincs lehetőség arra, hogy a másodfokú bíróság mérlegeléssel meghozott döntését a felülvizsgálati eljárás során a Kúria felülmérlegelje (Pp. 270. § (2) bekezdés).

A Kúria a kifejtettekre tekintettel a jogszabályoknak megfelelő jogerős ítélet, utalva annak helyes indokaira is, a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Pp. 270. §-ának (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban is irányadó Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte az eredménytelen felülvizsgálati kérelmet előterjesztő alperest a felperes javára a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (2), (5) és (6) bekezdése alapján, a ténylegesen végzett ügyvédi tevékenységgel arányosan megállapított - és a 4/A. § (1) bekezdése szerint ÁFÁ-val növelt összegű - ügyvédi munkadíjból álló felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.

A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az alperes személyes illetékmentessége folytán, az Itv. 5. §-a (1) bekezdésének b) pontjára tekintettel, az állam viseli.

Budapest, 2013. március 12.

Dr. Kollár Márta s.k. a tanács elnöke, Dr. Puskás Péter s.k. előadó bíró, Tamáné dr. Nagy Erzsébet s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő